

Faculteit Rechtsgeleerdheid

Onderwijs- en Examenregeling (OER)

Duale masteropleidingen Rechtsgeleerdheid (Praktijkmasters Nederlands Recht)

voor het studiejaar 2026-2027

Inhoudsopgave

Paragraaf 1 Algemene bepalingen.....	3
Paragraaf 2 Vooropleiding, toelaatbaarheid en selectie	4
Paragraaf 3 Vorm van de opleiding	4
Paragraaf 4 Inhoud en opbouw van de opleiding	6
Paragraaf 5 Tentamens	9
Paragraaf 6 Het examen	17
Paragraaf 7 Studiebegeleiding	20
Paragraaf 8 Hardheidsclausule, overgangs- en slotbepalingen	20
Bijlage 1 Doelstelling en eindkwalificaties van de opleiding	22

In de Onderwijs- en Examenregeling zijn de specifieke rechten en plichten opgenomen die per opleiding van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) gelden voor zowel student als opleiding.
In het (algemene universitaire) Studentenstatuut staan de rechten en plichten die voor alle studenten gelden.

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 – Toepasselijkheid van de regeling

1. Deze regeling geldt voor het studiejaar 2026 - 2027 en is van toepassing op het onderwijs, de toetsen en de examens van de duale variant van de masteropleiding Nederlands Recht (ISAT-opleidingscode 66451), met de programma's Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) en Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant, (hierna te noemen: de opleiding) en op alle studenten die voor de opleiding en afstudeerrichtingen staan ingeschreven.
2. De opleiding wordt verzorgd binnen de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de RUG, hierna te noemen: de faculteit.
3. Voor de onderwijseenheden die studenten van de opleiding volgen bij andere opleidingen, faculteiten of onderwijsinstellingen, geldt de Onderwijs- en Examenregeling van die andere opleiding, faculteit of onderwijsinstelling.

Artikel 1.2 – Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. afstudeerrichting: een als zodanig door het College van Bestuur goedgekeurde afstudeerrichting van een opleiding;
- b. bijzondere omstandigheden: omstandigheden als bedoeld in artikel 7.51 van de WHW. De uitwerking van artikel 7.51 WHW is binnen de RUG opgenomen in de Regeling Studentenondersteuningsfonds RUG;
- c. ECTS: studiepunt als bedoeld in artikel 7.4 van de wet, waarmee de omvang van de onderwijseenheid van de opleiding wordt uitgedrukt. 1 ECTS staat gelijk aan 28 uur studeren;
- d. examen: het afsluitend masterexamen van de opleiding dat met goed gevolg is afgelegd, als aan alle verplichtingen van de masteropleiding is voldaan;
- e. examencommissie: het onafhankelijk orgaan belast met de taken en bevoegdheden als vermeld in de wet, waaronder de beoordeling of aan de eisen van het afsluitend examen is voldaan;
- f. examinator: degene die door de examencommissie is aangewezen voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan;
- g. Ocasys: het catalogussysteem van de RUG. Ocasys maakt deel uit van deze regeling voor zover in deze regeling niet uitdrukkelijk anders is aangegeven;
- h. onderwijseenheid: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de wet, opgenomen in Ocasys;
- i. opleiding: de masteropleiding genoemd in artikel 1.1 van deze regeling, bestaande uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden;
- j. opleidingscommissie: het medezeggenschaps- en adviesorgaan dat de taken uitoefent als omschreven in artikel 9.18 van de wet;
- k. practicum: een praktische oefening, als bedoeld in artikel 7.13 van de wet. De

zelfwerkzaamheid van de student staat centraal, meestal tot uitdrukking komend in een referaat en paper, in een van de volgende vormen of combinatie daarvan:

- het maken van een scriptie;
- het maken van een werkstuk (paper) of een proef;
- het uitvoeren van een onderzoekopdracht;
- het deelnemen aan veldwerk of een excursie;
- het doorlopen van een stage;
- het deelnemen aan een andere onderwijsleeractiviteit, die gericht is op het bereiken van bepaalde vaardigheden.

- l. premaster: een efficiëntieprogramma waarmee toelating tot de opleiding kan worden verkregen;
- m. semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op een door het College van Bestuur te bepalen datum, dan wel beginnend op een door het College van Bestuur te bepalen datum en eindigend op 31 augustus;
- n. student: degene die is ingeschreven aan de RUG voor het volgen van het onderwijs en het afleggen van de tentamens en de examens van de opleiding;
- o. studiejaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 september en eindigt op 31 augustus van het daaropvolgende kalenderjaar;
- p. tentamen: een onderzoek naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student, alsmede de beoordeling van de uitkomsten daarvan;
- q. toelatingscommissie: de commissie die namens het faculteitsbestuur over de toelating tot de opleiding beslist;
- r. de wet: de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Paragraaf 2 Vooropleiding, toelaatbaarheid en selectie

Artikel 2.1 – Toelaatbaarheid en selectie

Het faculteitsbestuur stelt het Toelatingsreglement Nederlandstalige opleidingen van de Faculteit Rechtsgeleerdheid vast waarin alle zaken met betrekking tot toelating tot de opleiding worden geregeld.

Paragraaf 3 Vorm van de opleiding

Artikel 3.1 – Vorm van de opleiding

De opleidingen worden in duale vorm verzorgd.

Artikel 3.2 – Voertaal van de masteropleiding

1. De opleidingen worden in het Nederlands verzorgd.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen een of meer onderwijseenheden van de opleidingen in het Engels worden verzorgd conform het taalbeleid van de RUG.

Artikel 3.3 – Studielast

1. De opleidingen hebben een studielast van 60 ECTS.
2. De studielast wordt uitgedrukt in hele ECTS.

Artikel 3.4 – Contacturen

1. De opleidingen hebben minimaal 100 contacturen per jaar.
2. De vormgeving van de contacturen is opgenomen in de opleidingsspecifieke delen van Ocasys.

Artikel 3.5 – De onderwijseenheden

1. Alle onderwijseenheden zijn opgenomen in Ocasys onder vermelding van de vorm waarin het onderwijs wordt verzorgd.
2. In Ocasys worden de inhoud en de onderwijsvorm van de onderwijseenheden van de onderscheiden programma's nader omschreven, onder vermelding van de voorkennis, die noodzakelijk dan wel gewenst is om aan de desbetreffende onderwijseenheid met goed gevolg te kunnen deelnemen.
3. De student kan deelnemen aan een onderwijseenheid van de opleiding nadat de student zich tijdig heeft ingetekend voor die onderwijseenheid door middel van de daarvoor geldende procedures.
4. In Ocasys wordt per onderwijseenheid aangegeven wanneer er een aanwezigheidsverplichting is en wat de eventuele gevolgen zijn indien een student daar niet aan voldoet.
5. In Ocasys kan worden aangegeven hoeveel studenten maximaal aan de onderwijseenheid kunnen deelnemen.
6. Deelname aan een onderwijseenheid met een beperkte capaciteit vindt plaats op volgorde van inschrijving, met dien verstande dat een voor de opleiding of een afstudeerrichting ingeschreven student voorrang geniet bij de onderwijseenheden die tot het verplichte deel van de opleiding of de afstudeerrichting behoren.

7. De student die staat ingeschreven voor de masteropleiding heeft geen toegang tot onderwijsseenheden van een bacheloropleiding.
8. In situaties van overmacht waar het redelijkerwijs niet mogelijk is om het onderwijs en de tentamens te verzorgen op de in Ocasys vermelde wijze, kan tijdelijk worden overgegaan op een andere vorm van onderwijs en tentaminering. Daarbij geldt als voorwaarde dat de vastgestelde leerdoelen ook na de vormwijziging worden behaald bij afronding van de opleiding, zulks ter beoordeling van de examencommissie.
9. Deelname aan onderwijsseenheden verricht in strijd met dit artikel kan niet leiden tot een resultaat.

Artikel 3.6. – Verrichten van onderzoek

1. De student die in het kader van de opleiding onderzoek verricht, doet dit in overeenstemming met relevante wetgeving, de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit en de eisen van ethisch verantwoord onderzoek.
2. Het auteursrecht op scripties of andere zelfstandige schriftelijke werkstukken (papers), die beogen de kennis, inzicht en vaardigheden van de student te toetsen, berust in principe bij de student. Als een ander gebruik wenst te maken van de scriptie of het schriftelijk werk van de student, dan moet de student daar toestemming voor geven.
3. Om scripties en schriftelijke werkstukken (papers) te kunnen archiveren (al dan niet onder embargo) en te kunnen verwerken conform de regels van de Nederlandse Inspectie voor het Onderwijs en de wet, is het noodzakelijk dat de RUG deze handelingen onvoorwaardelijk uit kan oefenen. Alle studenten zijn verplicht deze handelingen onvoorwaardelijk toe te staan.

Paragraaf 4 Inhoud en opbouw van de opleiding

Artikel 4.1 – Leerdoelen

De leerdoelen van de opleiding staan beschreven in [bijlage 1](#) van deze regeling.

Artikel 4.2 – Samenstelling opleiding

Een overzicht van de onderwijsseenheden per opleiding en mogelijke afstudeerrichtingen is te vinden in [bijlage 2](#) van deze regeling.

Artikel 4.3 – Premaster

De faculteit biedt premasters aan om toelating tot een masteropleiding van de faculteit mogelijk te maken. Nadere regels en inhoud zijn vastgelegd in de Onderwijs- en Examenregeling Nederlandstalige bacheloropleidingen.

Artikel 4.4 – Meer dan één afstudeerrichting

1. Bij een tweede afstudeerrichting dient aan alle eisen van het curriculum van die tweede afstudeerrichting te worden voldaan.
2. Verplichte onderwijseenheden die reeds voor de eerste afstudeerrichting zijn behaald behoeven niet nogmaals te worden afgelegd.
3. Indien binnen de opleiding meerdere afstudeerrichtingen worden gedaan, hoeft maar één masterscriptie te worden behaald.
4. Er wordt slechts één masterdiploma afgegeven.

Artikel 4.5 – Practicum

De volgende onderwijseenheden bevatten een practicum in de daarbij gegeven vorm en van de daarbij vermelde omvang:

- seminaar Togamaster (Rechtspleging)	6 ECTS
- seminaar Corporate Litigation	6 ECTS
- masterclasses beschreven in bijlage 2	6 ECTS
- seminaar Praktijkmaster	6 ECTS
- schrijfp opdrachten	variabele ECTS
- Recht in praktijk-onderdelen	variabele ECTS

Artikel 4.6 – Extracurriculaire onderwijseenheden

1. De student kan na goedkeuring van de examencommissie één of meer onderwijseenheden kiezen binnen het programma van de door hem gekozen afstudeerrichting of ter aanvulling daarop.
2. Een student kan daarbij kiezen uit één of meer van de volgende onderwijseenheden:
 - a. extracurriculaire onderwijseenheid op masterniveau;
 - b. kleine scriptie;
 - c. Recht in Praktijk-onderdeel.
3. Intekening voor een Recht in Praktijk-onderdeel is bindend; zij leidt per definitie tot een resultaat (ofwel een eindcijfer, ofwel een voldoende of onvoldoende). De examencommissie kan op grond van bijzondere omstandigheden op verzoek van de student anders beslissen dan hiervoor is aangegeven.
4. Een Recht in Praktijk onderdeel dat deel uitmaakt van het curriculum dient een minimum omvang van 6 ECTS te hebben. Een extracurriculaire Recht in Praktijk-onderdeel heeft een minimale omvang van 3 ECTS.

5. In bijzondere gevallen kan de examencommissie toestaan dat een onderwijseenheid van een ander universitair masterprogramma wordt gekozen. Bij een beoordeling van het verzoek let de examencommissie in ieder geval op samenhang van (delen van) het vakkenpakket en het niveau van de onderwijseenheid.
6. Een student legt tenminste drie maanden voor het intekenen voor een extracurriculaire onderwijseenheid het vakkenpakket ter goedkeuring voor aan de examencommissie.

Artikel 4.7 – Vervanging en extracurriculaire onderwijseenheden elders

1. De examencommissie kan, na een gemotiveerd verzoek van de student, voorafgaande toestemming verlenen om:
 - a. een onderwijseenheid van het examenprogramma te vervangen door een andere onderwijseenheid, dat past in het examenprogramma, aangeboden door de RUG of een andere universiteit in binnen- of buitenland, dan wel
 - b. een extracurriculaire onderwijseenheid van het examenprogramma in te vullen met één of meer onderwijseenheden die gevolgd worden aan de RUG of een andere universiteit in binnen- of buitenland.
2. Bij de beoordeling van het verzoek let de examencommissie in ieder geval op samenhang van (delen van) het vakkenpakket en het niveau van de onderwijseenheden.

Artikel 4.8 – Global & Intercultural Engagement Distinction

1. De faculteit biedt de mogelijkheid voor studenten om deel te nemen aan de facultaire Global & Intercultural Engagement Distinction. Deze leerlijn maakt geen deel uit van het reguliere curriculum.
2. Studenten die zijn toegelaten tot een van de opleidingen van de faculteit kunnen aan de Global & Intercultural Engagement Distinction deelnemen, indien zij zich daartoe tijdig intekenen voor de workshop Developing Intercultural Competence.
3. De leerlijn heeft een totale studielast van 30 ECTS. De Reglementen GIED zijn van toepassing voor de verschillende onderwijseenheden van de Global & Intercultural Engagement Distinction.
4. De resultaten en cijfers van de Global & Intercultural Engagement Distinction tellen niet mee voor de toekenning van het judicium cum laude of summa cum laude van de opleiding.
5. Op het bij het diploma behorende diplomasupplement worden ook de resultaten van de Global & Intercultural Engagement Distinction vermeld.

Paragraaf 5 Tentamens

Artikel 5.1 – Tentamen - algemeen

1. Aan elke onderwijseenheid van de opleiding is een tentamen verbonden.
2. Een tentamen kan uit meerdere deeltentamens bestaan. De uitslagen van deze deeltentamens bepalen tezamen de uitslag van het tentamen.
3. Door middel van het tentamen wordt getoetst of de student in voldoende mate de gestelde leerdoelen bereikt.
4. In het Examenreglement worden nadere regels gesteld omtrent deelname aan, de procedure en de beoordeling van het tentamen. Dit Examenreglement is onderdeel van deze regeling.

Artikel 5.2 – Tijdvakken en frequentie tentamens

Het studiejaar telt vier tentamenperioden. Voor de onderwijseenheden die deel uitmaken van de opleidingen worden jaarlijks tenminste twee tentamenmogelijkheden geboden.

Artikel 5.3 – Vorm van de tentamens

1. De tentamens worden afgelegd op de in Ocasys vermelde wijze.
2. In situaties van overmacht waar het redelijkerwijs niet mogelijk is om de tentamens te verzorgen op de in Ocasys vermelde wijze, kan tijdelijk worden overgegaan op een andere vorm van tentaminering. Daarbij geldt als voorwaarde dat de vastgestelde leerdoelen ook na de vormwijziging worden behaald bij afronding van de opleiding, zulks ter beoordeling van de examencommissie.
3. De tentaminering vindt plaats in het Nederlands, maar sommige onderwijseenheden kunnen in het Engels worden verzorgd. Indien onderwijseenheden in het Engels worden verzorgd is dit in Ocasys aangegeven. In die gevallen kan de tentaminering in het Engels plaatsvinden.
4. In het onderwijs wordt aandacht besteed aan de vraagstelling van het tentamen. Hieraan wordt in elk geval voldaan door het beschikbaar stellen van een oefententamen, al dan niet met standaarduitwerking of door het behandelen van exemplarische oefenvragen tijdens het college waarbij tevens aandacht wordt besteed aan de omvang van het tentamen.
5. De beoordeling van scriptie en van de deelname aan onderzoeksprojecten, stages, seminars en andere praktische oefeningen vindt plaats door de examinatoren op door hen te bepalen wijze.
6. Indien de toetsing van een onderwijseenheid blijkt de omschrijving in Ocasys plaatsvindt

in de vorm van opdrachten en papers, dient een student aan alle onderdelen van de toetsing deel te nemen om de onderwijseenheid met een voldoende af te ronden, tenzij de examiner anders bepaalt, hetgeen moet blijken uit de omschrijving in Ocasys. Het door een deelnemer behaalde resultaat voor de onderwijseenheid wordt uitgedrukt in een eindcijfer. De examiner bepaalt de wegingsfactor van de diverse onderdelen. Indien een student niet aan alle verplichte onderdelen van de toetsing heeft deelgenomen wordt als resultaat van de onderwijseenheid een onvoldoende geboekt. Indien de toetsing van een onderwijseenheid bestaat uit een combinatie van toetsvormen, dan dient de examiner uiterlijk in de derde collegeweek van de onderwijseenheid aan de studenten duidelijk te maken welke vormen van toetsing zullen worden gehanteerd en voor welke vormen een herkansingsmogelijkheid bestaat. De onderdelen waaraan de student wel heeft deelgenomen vervallen aan het eind van dat studiejaar.

Artikel 5.4 – Mondelinge tentamens

1. Een mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getentamineerd, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
2. Een mondeling tentamen wordt door twee examinatoren afgenomen.
3. Dit artikel is niet van toepassing op pleitwedstrijden

Artikel 5.5 – Practicum

1. Voor een practicum geldt het met voldoende resultaat deelnemen aan het desbetreffende practicum als het behalen van het tentamen.
2. De beoordeling van een practicum wordt hetzij in een cijfer, hetzij in een onvoldoende of voldoende weergegeven.
3. Een student dient aan alle door de examiner gestelde vereisten van het practicum te voldoen voor een voldoende beoordeling. Indien een student naar het oordeel van de examiner niet aan één van de eisen van het practicum heeft voldaan, wordt als resultaat voor het practicum een onvoldoende geboekt. De vereisten waaraan de student wel heeft voldaan, vervallen aan het eind van dat studiejaar.
4. De examiner beoordeelt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk twintig werkdagen na de laatste bijeenkomst van het practicum of de student aan alle gestelde eisen van practicum heeft voldaan.
5. Er bestaat geen recht op herkansing van een practicum of van onderdelen daarvan.
6. Intekening voor een practicum is bindend: zij leidt per definitie tot een resultaat (ofwel een eindcijfer, ofwel een voldoende of een onvoldoende). De examencommissie kan op grond van

bijzondere omstandigheden op verzoek van de student anders beslissen dan hiervoor is aangegeven.

Artikel 5.6 – Bonusopdrachten

1. Voor aanvang van het studiejaar wordt via de vakomschrijving in Ocasys bekendgemaakt of bij een onderwijseenheid een of meerdere bonusopdrachten worden gegeven waarmee bonuspunten zijn te vergaren die meetellen voor het tentamen van de betreffende onderwijseenheid.
2. Deelname aan een bonusopdracht is niet verplicht.
3. Verhindering om deel te nemen aan een bonusopdracht geeft geen recht op herkansing van de bonusopdracht.
4. Het resultaat van de bonusopdracht vervalt aan het eind van het studiejaar waarin deze is toegekend.
5. Een bonusopdracht kan op twee manieren als bonus meetellen voor het tentamen:
 - a. De bonusopdracht wordt in de plaats gesteld van een deel van het tentamen of een vraag van het tentamen. Het cijfer of het aantal punten dat de student voor de bonusopdracht, komt in de plaats van deze vragen en telt mee voor het eindresultaat van het tentamen;
 - b. Het voldoende maken van de bonusopdracht leidt tot een bonus van maximaal 1 cijferpunt, dat bij het “onafgeronde” cijfer van het tentamen wordt geteld, met dien verstande dat het cijfer nooit hoger kan zijn dan een tien.
6. Uiterlijk in de eerste week van het semester wordt bekendgemaakt op welke wijze het resultaat van de bonusopdracht meetelt bij het tentamen.
7. De examinator van de onderwijseenheid bepaalt de voorwaarden waaronder de bonus wordt toegekend en de omvang van de bonus.
8. Voor een bonusopdracht gelden voorts de volgende bepalingen:
 - a. Een bonusopdracht is geen tentamen in de zin van artikel 7.13 van de wet
 - b. In de eerste week van het semester wordt bekendgemaakt in welke week de bonusopdracht wordt gegeven.
 - c. De organisatie van de bonusopdracht is in handen van de examinator.
 - d. De examinator bepaalt tevens de wijze waarop de bonusopdracht worden besproken.
 - e. Het resultaat van de bonusopdracht wordt door de examinator geregistreerd en verwerkt bij het inleveren van de tentamenresultaten.
 - f. Artikel 15 (fraude) van het Examenreglement is van overeenkomstige toepassing op een bonusopdracht.

Artikel 5.7 – Toetsing met een paper

1. Indien de toetsing van een onderwijseenheid bestaat uit alleen een paper dan kan deze de vorm hebben van een feedback-paper of een eindpaper. De examiner moet uiterlijk in de derde collegeweek van de onderwijseenheid aan de studenten duidelijk maken welke vorm van papertoetsing zal worden gehanteerd.
 - a. Bij een feedback-paper krijgt de student van de examiner gedurende de onderwijseenheid minimaal één keer feedback op een conceptversie van de paper en wordt de student in staat gesteld om op basis van deze feedback de paper te verbeteren. Bij deze vorm van toetsing wordt geen mogelijkheid geboden voor een herkansing. Bij de feedback-paper kan de examiner aan de conceptversie een cijfer toekennen en een maximum stellen aan de cijferophoging op basis van de beoordeling van de eindversie van de paper. Als er niet (tijdig) een conceptversie wordt ingeleverd, kan er geen feedback worden gegeven en zal er ook geen mogelijkheid zijn voor het inleveren van een eindversie.
 - b. Bij een eindpaper schrijft een student een paper ter afsluiting van de onderwijseenheid. Bij de eindbeoordeling krijgt de student feedback op zijn paper. Er wordt geen gelegenheid geboden om naar aanleiding van deze feedback de paper te verbeteren. Indien de student bij de eindbeoordeling een onvoldoende krijgt dan wordt een herkansing geboden waarbij een geheel nieuwe paper moet worden geschreven. De examiner bepaalt of er ook een nieuw onderwerp gekozen dient te worden.
2. Indien de toetsing van een onderwijseenheid bestaat uit een combinatie van een paper met andere toetsvormen, dan dient de examiner uiterlijk in de derde collegeweek van de onderwijseenheid aan de studenten duidelijk te maken welke vormen van toetsing zullen worden gehanteerd en voor welke vormen een herkansingsmogelijkheid bestaat.
3. Dit artikel heeft uitsluitende betrekking op onderwijseenheden waarbij de toetsvorm ‘paper’ is en de onderwijseenheid niet is aangemerkt als een practicum.

Artikel 5.8 – Stage

1. De Togamaster omvat een stage die in twee delen is te onderscheiden: kennismakingsstage en werkstage.
2. De kennismakingsstage omvat een periode van in totaal twee maanden, waarin de student acht dagen stageloopt bij zowel Rechtspraak als Openbaar Ministerie als Advocatuur.
3. De werkstage omvat een periode van vijf maanden, waarbinnen stage wordt gelopen bij een van de deelnemende organisaties. De nadere regeling hiervan is opgenomen in het stagereglement Togamaster.

4. De Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant omvat twee stages. Elke stage omvat een periode van twee maanden, waarbinnen vijf dagen per week stage wordt gelopen bij één van de deelnemende kantoren. De nadere regeling hiervan is opgenomen in het stagereglement Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant.
5. Voor de plaatsing van stagiairs geldt voor alle stages een plaatsingsprocedure. Deze procedure is opgenomen in het Toelatingsreglement Nederlandstalige opleidingen Rechtsgeleerdheid.

Artikel 5.9 – Scriptie

1. De student die in meer dan één opleiding een scriptie schrijft, dient aan de vereisten van elk van die opleidingen afzonderlijk te voldoen. Op grond van een in één opleiding goedgekeurde scriptie kan geen vrijstelling worden verleend voor de scriptie van een andere opleiding.
2. De scriptie wordt door het faculteitsbestuur gedurende een periode van tenminste zeven jaren bewaard.
3. De beoordeling van de scriptie wordt verricht door ten minste twee examinatoren.
4. Nadere regels over de vorm, de inhoud, het tijdpad en de beoordeling van de scriptie zijn opgenomen in het Scriptiereglement. Dit reglement is onderdeel van deze regeling.

Artikel 5.10 – Vaststelling en bekendmaking tentamenuitslag

1. De examinerator stelt de uitslag van het tentamen vast.
2. De examinerator stelt de uitslag van een schriftelijk tentamen vast binnen tien werkdagen na de dag waarop het tentamen is afgelegd en verschaft de administratie van de faculteit de nodige gegevens ten behoeve van registratie van de uitslag in Progress. In geval van onvoorziene omstandigheden, waardoor de termijn van tien werkdagen redelijkerwijs niet haalbaar is, kan deze termijn verlengd worden met maximaal vijf werkdagen. De opleidingsdirecteur dient hiervoor toestemming te verlenen. Indien noodzakelijk kan op tijdig verzoek van de examinerator deze termijn door de directeur onderwijs worden verlengd tot vijftien werkdagen voor tentamens en hertentamens. Het verlengen van de termijn is niet mogelijk in blok 4.
3. In afwijking van het bepaalde in lid 2 stelt de examinerator de uitslag van een tentamen dat in de vorm van een paper wordt afgelegd vast binnen een redelijke termijn na het inleveren van het paper. Deze termijn bedraagt in ieder geval niet meer dan 20 werkdagen. De examinerator verstrekt de student zo spoedig mogelijk een schriftelijke verklaring omtrent de uitslag.
4. Met in achtneming van het bepaalde in lid 2 bepaalt de examencommissie ten aanzien van een op andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen tevoren op welke wijze en binnen welke termijn de student een schriftelijke verklaring omtrent de uitslag zal

ontvangen.

5. Bekendmaking van een gewijzigde tentamenuitslag naar aanleiding van de nabespreking en inzagerecht geschiedt tot uiterlijk op de tiende werkdag na de nabespreking.
6. Een onderwijseenheid die met voldoende resultaat is afgelegd, kan niet nogmaals worden afgelegd.
7. Indien de student in beroep wil gaan tegen de uitslag van het tentamen dan dient de student dit binnen zes weken na bekendmaking van deze uitslag indienen bij het Centraal Loket Rechtsbescherming Studenten (CLRS).

Artikel 5.11 – Geldigheidsduur

1. De geldigheidsduur van behaalde onderwijseenheden is onbeperkt.
2. Deeltoetsen, papers en (bonus)opdrachten die zijn behaald binnen een onderwijseenheid die niet met goed gevolg is afgelegd vervallen na het studiejaar waarin zij zijn behaald.

Artikel 5.12 – Nabespreking en inzagerecht

1. Na afloop van een schriftelijk tentamen dient de tentamenopgave aan de student ter inzage beschikbaar te worden gesteld. Zo mogelijk worden daarbij ook de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden beschikbaar gesteld.
2. Elk tentamenvoorblad bevat algemene informatie met betrekking tot de nabespreking. De student wordt op het tentamenvoorblad gewezen op de beroepsprocedure bij het College van Beroep voor de Examens.
3. De examinerator stelt tijdstip en plaats vast waarop hetzij:
 - a. het gemaakte tentamen aan de deelnemer ter inzage wordt gegeven en een algemene bespreking van het tentamen plaatsvindt, hetzij
 - b. het gemaakte tentamen met standaardantwoorden aan de deelnemer ter inzage wordt gegeven.

Daarbij geldt dat:

- het in de aanhef bedoelde tijdstip niet later dan tien werkdagen na de bekendmaking van de tentamenuitslag valt en zo mogelijk niet later dan vier werkdagen voor het herhalingstentamen;
- in afwijking van het hierboven gestelde kan dit tijdstip voor inzage voor tentamens van het tweede semester vallen in de periode rond de aanvang van het aansluitende eerste semester.

4. De tentamenopgaven en de door student gegeven antwoorden dienen gedurende een redelijke periode tijdens de nabespreking ter inzage beschikbaar te worden gesteld. Bij de nabespreking is de student verantwoordelijk voor het beschikbaar hebben van de door student gegeven antwoorden, op een door de examinerator aangegeven wijze (afdruk of digitaal).
5. De examinerator controleert voor de inzage of het uitreiken (van een kopie) van een tentamen in ieder geval de naam, het collegekaartnummer of het inschrijfnnummer van de student.
6. De examinerator biedt de mogelijkheid voor individuele bespreking van het gemaakte tentamen, in schriftelijke vorm of persoonlijk, aansluitend op het vastgestelde tijdstip.
7. De student heft geen recht op een nabespreking als er voorafgaand aan de nabespreking geen bericht van verhindering is gestuurd. Deze verhindering moet berusten op redelijke gronden. De examinerator beoordeelt de redelijke gronden van verhindering. De examinerator kan beslissen om voorafgaand aan het hierboven bedoelde inzagemoment de student de gelegenheid te bieden tot inzage.
8. Bespreking moet gericht zijn op het duidelijk maken van onjuistheden of gebreken in een door de student gegeven antwoord.
9. Het is de student niet toegestaan tijdens de inzage en nabespreking aantekeningen te maken op het gemaakte tentamen.
10. De student kan een kopie van het tentamen ontvangen wanneer deze een procedure instelt bij het College van Beroep voor de Examens. Na voorafgaand schriftelijk of per e-mail bericht aan de examinerator kan een ander dan de student een kopie van het tentamen afhalen. Diegene dient zicht te legitimeren en daarbij een kopie van het inschrijfnnummer en een kopie van het legitimatiebewijs van de student die het tentamen heeft afgelegd te tonen.

Artikel 5.13 – Examencommissie en examineratoren

1. Het faculteitsbestuur benoemt de leden van de examencommissie op basis van hun deskundigheid op het terrein van de opleiding (of groep van opleidingen).
2. De examencommissie bestaat ten minste uit:
 - a. één lid dat als docent is verbonden aan de opleiding (of aan een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort); en
 - b. één lid dat afkomstig is van buiten de opleiding (of een van de opleidingen die tot de groep van opleidingen behoort).
3. Het is niet toegestaan leden van het (faculteits)bestuur of personen die anderszins financiële verantwoordelijkheid binnen de instelling dragen, tot lid van de examencommissie te benoemen.

4. Voor het afnemen van tentamens en het vaststellen van de uitslag daarvan, wijst de examencommissie examinatoren aan.
5. De examencommissie stelt het examenreglement vast om de uitslag van tentamens en examens te beoordelen en vast te stellen.

Artikel 5.14 – Onderwijsvorm en tentamenvorm

De bijzonderheden betreffende de onderwijsvorm, de tentamenregeling en de vakspecifieke eindkwalificaties van de onderwijseenheden zijn neergelegd in de vakomschrijvingen van de onderwijseenheden in Ocasys, voor zover in deze regeling niet uitdrukkelijk anders is aangegeven.

Artikel 5.15 – Verzoek buiten-reguliere (afwijkende) tentamenmogelijkheid

Alle mogelijke afwijkende tentamenmogelijkheden zijn te vinden in de Afwijkende Tentamenregeling schriftelijke tentamens’.

Artikel 5.16 – Bevoegdheid examencommissie bij extracurriculaire onderwijseenheden van andere opleidingen

1. Een verzoek tot deelname aan een extracurriculaire onderwijseenheid bij een andere opleiding dient goedgekeurd te worden door de examencommissie van de eigen opleiding.
2. Ten aanzien van de tentaminering van, en bij verzoeken voor een afwijkende tentamenregeling voor, een onderwijseenheid bij een andere opleiding, is de examencommissie van die andere opleiding bevoegd.

Artikel 5.17 – Tentamens en functiebeperking

Aan studenten met een functiebeperking wordt de gelegenheid geboden de tentamens op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepaste wijze af te leggen. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.

Artikel 5.18 – Fraude en plagiaat

De examencommissie legt de handelwijze bij fraude vast in het Examenreglement.

Artikel 5.19 – Ongeldig tentamen

De examencommissie kan het tentamen of een onderdeel daarvan ongeldig verklaren voor een of meerdere studenten wanneer sprake is van zodanige onregelmatigheden ten aanzien van een tentamen of een onderdeel daarvan, dat een juist oordeel over de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student onmogelijk is gebleken.

Artikel 5.20 – Judicium Abeundi

1. Het College van Bestuur kan in bijzondere gevallen na advies van de examencommissie of van het faculteitsbestuur de inschrijving van een student beëindigen in geval van ernstige laakbare gedragingen of uitlatingen van een student waaronder zeer ernstige fraude.
2. Het College van Bestuur weegt zorgvuldig alle belangen van de student en van de instelling, nadat aannemelijk is geworden dat de student door diens gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door de student gevolgde studie opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op die beroepsopleiding.
3. Het College van Bestuur hoort de student, voorafgaand aan het nemen van een besluit, omtrent het voorgenomen besluit.
4. Het faculteitsbestuur, de examencommissie en het College van Bestuur nemen daarbij het Protocol Judicium Abeundi in acht zoals dit door de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra op 1 november 2010 is vastgesteld.
5. Het hieromtrent bepaalde in Regeling Inschrijving en Collegegeld 2025 - 2026 van de RUG is van toepassing.

Paragraaf 6 Het examen

Artikel 6.1 – Beoordeling vakkenpakket

1. Een student laat uiterlijk drie maanden voor de beoogde afstudeerdatum het vakkenpakket via Progress door de examencommissie beoordelen.
2. De examencommissie bepaalt de studiepunten en behoudt zich het recht voor om aan een onderwijseenheid minder studiepunten toe te kennen indien de onderwijseenheid overlapt vertoont met een andere onderwijseenheid van de opleiding.
3. De goedkeuring van het vakkenpakket vervalt bij een onderbreking van de inschrijving van de opleiding.

Artikel 6.2 – Vaststelling examen

1. Aan de opleiding is een examen verbonden ter afsluiting hiervan.
2. De examencommissie kan voor het vaststellen van het examen een onderzoek instellen naar de kennis, het inzicht en de vaardigheden van de student met betrekking tot één of meerdere

onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voor zover de uitslagen van de betreffende tentamens daartoe aanleiding geven. Bij de beoordeling van de uitslag van het examen gaat de examencommissie uit van de gegevens over de afgelegde onderwijseenheden zoals deze geregistreerd staan in de facultaire administratie, behoudens tegenbewijs van de student.

3. De examencommissie stelt de uitslag van het examen vast nadat het vakkenpakket is goedgekeurd en de student de voor het examen benodigde tentamens heeft behaald.
4. De examencommissie kan de examendatum op een later moment vaststellen, in het geval de termijnen voor het aanbieden van het vakkenpakket zijn overschreden. Deze kan gelegen zijn in het studiejaar volgend op het studiejaar waarin het laatste tentamen werd behaald.
5. De student heeft met het vaststellen van de uitslag de benodigde academische vorming verworven.
6. De examencommissie draagt zorg voor de afhandeling van de diplomaprocedure.
7. De student kan tot twee weken na het vaststellen van de examendatum bij de examencommissie een verzoek indienen om het afstuderen uit te stellen in verband met nog af te leggen tentamens.

Artikel 6.3 – Vrijstellingen

1. De examencommissie kan de student op diens verzoek, op advies van de desbetreffende examinerator, vrijstelling verlenen van een tentamen van een onderwijseenheid van de opleiding, met uitzondering van de scriptie en het practicum, indien de student:
 - a. hetzij een qua studielast, inhoud en niveau overeenkomstige onderwijseenheid van een universitaire juridische masteropleiding heeft voltooid;
 - b. (optioneel) verplichte onderwijseenheden van het masterexamen reeds in een juridische academische bacheloropleiding voldoende heeft afgelegd. In afwijking van (a) dienen de vrijgestelde studiepunten in de keuzeruimte te worden aangevuld op masterniveau.
2. Een verzoek tot vrijstelling van het afleggen van een tentamen wordt schriftelijk ingediend bij de examencommissie.
3. De examencommissie beschikt binnen dertig werkdagen na ontvangst van het verzoek.
4. Voor verleende vrijstellingen voor onderwijseenheden geldt eenzelfde geldigheidsduur als voor tentamenresultaten.
5. De examencommissie kan maximaal voor ten hoogste 30 ECTS een vrijstelling verlenen. Derhalve dient een student minimaal gedurende een semester ingeschreven te hebben gestaan voor de desbetreffende masteropleiding om het masterexamen met goed gevolg te kunnen afleggen. Indien een student in meerdere masteropleidingen van de faculteit examen

wil doen dan dient de student minimaal gedurende een semester bij elk van de opleidingen te zijn ingeschreven maar dit mag gelijktijdig zijn

Artikel 6.4 – Elders behaalde onderwijseenheden

Ten minste de helft van het examenprogramma moet zijn behaald door onderwijseenheden die zijn verzorgd door de faculteit tijdens de inschrijving als student voor die opleiding aan de RUG.

Artikel 6.5 – Getuigschrift

1. De examencommissie reikt ten bewijze dat het examen als bedoeld in artikel 6.2 met goed gevolg is afgelegd een getuigschrift uit.
2. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt, ook al rondt de student meerdere afstudeerrichtingen van de opleiding af.
4. De examencommissie voegt aan het getuigschrift het diplomasupplement toe. Hierop worden afstudeerrichting(en) vermeld, alsmede afhankelijk van de gevolgde duale opleiding de aantekening:
 - Praktijkmaster Nederlands Recht: de togamaster;
 - Praktijkmaster Nederlands Recht: de ondernemingsrechtelijke variant.

Artikel 6.6 – Graad

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad verleend van Master of Laws (LLM), voor binnenlands gebruik blijft de titel Meester in de Rechten (mr.) ook gehandhaafd.
2. De verleende graad en de naam van de betreffende opleiding worden op het diploma vermeld.

Artikel 6.7 – Judicium (Cum Laude en Summa Cum Laude)

1. De examencommissie beoordeelt of aan het master getuigschrift een onderscheiding kan worden toegekend.
2. De voorwaarden waaraan hierbij dient te worden voldaan zijn vastgelegd in het Examenreglement.

Artikel 6.8 – Meer dan één masterdiploma

1. Bij een volgende masteropleiding dient de student aan alle eisen van het curriculum van die opleiding te voldoen.
2. Verplichte onderwijseenheden uit het curriculum die reeds in een andere masteropleiding zijn behaald kunnen worden vrijgesteld met uitzondering van de masterscriptie.

3. Elke volgende masteropleiding dient minimaal 30 ECTS aan nieuwe onderwijseenheden te bevatten. De scriptie van de volgende masteropleiding telt mee bij deze berekening.
4. In de keuzeruimte van de volgende masteropleiding kunnen – met inachtneming het bepaalde in de Onderwijs- en Examenregeling van de betreffende masteropleiding studieonderdelen van de eerste masteropleiding ingebracht worden.

Artikel 6.9 – Toetsprogramma/Opleidingsdossier

Het faculteitsbestuur stelt jaarlijks voor elke opleiding een opleidingsdossier vast. Dit opleidingsdossier bevat de toetsing binnen elk programma en bevat tevens de volgende de onderdelen:

- De eindkwalificaties van de opleiding;
- De onderwijseenheden en de leerdoelen van elke onderwijseenheid;
- De relatie tussen onderwijseenheden en eindkwalificaties, wat wordt waar gerealiseerd;
- De toegepaste toetsvorm per onderwijseenheid.

Paragraaf 7 Studiebegeleiding

Artikel 7.1 – Studievoortgangsadministratie

Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een zodanige registratie van de studieresultaten, dat tenminste eenmaal per jaar aan elke student een overzicht verschaft kan worden van de door hem behaalde resultaten in relatie tot het onderwijs- en examenprogramma van de opleiding.

Artikel 7.2 – Studiebegeleiding

Het faculteitsbestuur draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten, die voor de opleiding zijn ingeschreven, mede ten behoeve van hun voortgang tijdens de studie en oriëntatie op mogelijke studiewegen in en buiten de opleiding.

Paragraaf 8 Hardheidsclausule, overgangs- en slotbepalingen

Artikel 8.1 – Hardheidsclausule en tentamenvoorziening bijzondere gevallen

In bijzondere omstandigheden van dwingende aard kan het bevoegd orgaan ten gunste van de student afwijken van hetgeen is bepaald in de regeling, met uitzondering van paragraaf 2.

Artikel 8.2 – Overgangsregelingen

Wijzigingen in de examen- en programmaeisen van de masteropleidingen worden opgevangen

middels een overgangsregeling.

Artikel 8.3 – Wijzigingen

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur, na advies en/of instemming van de opleidingscommissie(s) en na overleg met, en waar nodig met instemming van, de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op enige andere beslissing die krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.4 – Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, alsmede van elke wijziging hiervan.
2. Elke belangstellende kan op het faculteitsbureau een exemplaar van deze regeling verkrijgen.

Artikel 8.5 – Evaluatie

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor regelmatige evaluatie van de regeling en weegt in elk geval daarbij – ten behoeve van bewaking en zo nodig bijstelling van de studielast- het tijdsbeslag voor de student, dat daaruit voortvloeit.
2. Het faculteitsbestuur evalueert het onderwijs in de opleiding door middel van evaluaties van de onderwijseenheden en curriculumevaluaties. Elke onderwijseenheid wordt één keer per drie jaar geëvalueerd en het curriculum één keer per zes jaar, midden in de cyclus van de heraccreditatie.

Artikel 8.6 – Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2026.

Deze regeling is vastgesteld door het bestuur van de Faculteit Rechtsgeleerdheid op 8 april 2026 met instemming van de faculteitsraad en de opleidingscommissie op de daartoe wettelijk bepaalde onderdelen.

Bijlage 1 Doelstelling en eindkwalificaties van de opleiding

Doelstelling en eindkwalificaties van de Praktijkmaster Nederlands Recht

Eindkwalificaties kennis en inzicht

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Nederlands Recht op het gebied van kennis en inzicht van de afgestudeerde zijn:

- A1. Specialistische kennis van en grondig inzicht in het Nederlands recht door verdieping van de in de bachelor studie verworven kennis. Afhankelijk van de afstudeerrichting gaat het hierbij in het bijzonder om specialistische kennis van en grondig inzicht in het privaatrecht, strafrecht, publiekrecht, ondernemingsrecht of arbeidsrecht;
- A2. Grondig inzicht in de samenhang, ontwikkeling en grenzen van het recht, door verdieping van het in de bachelor verworven inzicht;
- A3. Grondig inzicht in internationale en Europese invloeden op het Nederlandse recht, met in achtneming van de extra eisen die in dit verband gesteld worden aan een bepaalde afstudeerrichting/specialisatie;
- A4. Verdieping van de juridische kennis door vanuit de beroepspraktijk van de Togaberoepen of vanuit de internationale ondernemingsrechtelijke advocatuur de theorie te bestuderen.

B. Eindkwalificaties toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Nederlands Recht op het gebied van toepassing van kennis, oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden van de afgestudeerde zijn:

- B1. Het vermogen om, met toepassing van relevante (disciplinaire) normen voor verantwoord onderzoek, zelfstandig de voor de oplossing van een complex vraagstuk op het terrein van het Nederlands recht relevante feiten, wetgeving, jurisprudentie en literatuur te verzamelen, deze kritisch te analyseren en toe te passen om een juridisch gefundeerd oordeel te geven;
- B2. Het vermogen zelfstandig en integer wetenschappelijk juridisch onderzoek uit te voeren op het terrein van het Nederlands recht en daarmee een maatschappelijk relevante bijdrage te leveren aan de rechtsvorming;
- B3. Het vermogen zelfstandig deel te nemen aan het debat op het terrein van het Nederlands recht tussen vakgenoten;
- B4. Het vermogen een complex betoog op het terrein van het Nederlands recht in woord en geschrift op begrijpelijke wijze op een groep vakgenoten en niet-vakgenoten over te brengen;
- B5. Sociale vaardigheden die voor de juridische praktijk van belang zijn.

C. Eindkwalificaties leervaardigheden

De eindkwalificaties van de Praktijkmaster Nederlands Recht op het gebied van leervaardigheden van de afgestudeerde zijn:

- C1. Het vermogen zelfstandig de eigen permanente juridische professionalisering vorm te geven zowel in beroepsmatige als in wetenschappelijke zin;
- C2. Inzicht in de belangrijkste kenmerken en het functioneren van het betreffende Togaberoep.

Bijlage 2 Samenstelling van de opleiding

Paragraaf 1 Samenstelling programma Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster)

- a. Het programma Praktijkmaster Nederlands Recht (Togamaster) omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:
1. Hoofdonderwijseenheid 1 Nederlands Recht	6 ECTS
2. Hoofdonderwijseenheid 2 Nederlands Recht	6 ECTS
3. Hoofdonderwijseenheid 3 Nederlands Recht	6 ECTS
4. Hoofdonderwijseenheid 4 Nederlands Recht	6 ECTS
5. Hoofdonderwijseenheid 5 Nederlands Recht	6 ECTS
6. Seminaar Togamaster (Rechtspleging)	6 ECTS
7. Scriptie Nederlands Recht	12 ECTS
8. Kennismaking togaberoepen en stage togamaster	12 ECTS
Totaal	60 ECTS
- b. De hoofdonderwijseenheden moeten afkomstig zijn uit dezelfde afstudeerrichting Nederlands Recht (Arbeidsrecht, Ondernemingsrecht, Privaatrecht, Staats- en Bestuursrecht of Strafrecht). Daarbij dient in ieder geval één van de volgende hoofdonderwijseenheden te worden gekozen: Internationaal en Europees Strafrecht, Internationaal Privaatrecht, Staats- en Bestuursrecht in Europees Perspectief, Europees Arbeidsrecht of Mededingingsrecht.
- c. De inhoud van de stages en de van toepassing zijnde uitvoeringsregelingen met betrekking tot de stage zijn nader omschreven in het Stagereglement Togamaster Nederlands Recht en het Stagereglement van de Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant.

Paragraaf 2 Samenstelling programma Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant

- a. Het programma Praktijkmaster Nederlands Recht, ondernemingsrechtelijke variant omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast
1. Commerciële Contracten c.s.	6 ECTS
2. Insolventierecht	6 ECTS
3. Masterclass Ondernemingsrecht	6 ECTS
4. Ondernemingsrecht 1	6 ECTS
5. Ondernemingsrecht 2	6 ECTS
6. Scriptie Nederlands Recht	12 ECTS
7. Seminaar Corporate Litigation	6 ECTS
8. Stages	12 ECTS
Totaal	60 ECTS

